

Народна банка на Република Македонија

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

август, 2011 година

АНКЕТА ЗА КРЕДИТНАТА АКТИВНОСТ

август, 2011 година

Од третото тримесечје на 2009 година, НБРМ ги прикажува резултатите од Анкетата за кредитната активност и според групи банки. Банките коишто учествуваат во Анкетата се поделени на три групи, големи (три банки), средни (осум банки) и мали (четири банки). Имено, за аналитички цели, Народната банка врши групирање на банките во три групи, според големината на нивната актива. Границите меѓу одделните групи банки се коригираат за просечната годишна стапка на раст на вкупната актива на банкарскиот систем за претходните четири квартали.¹ Коригирањето на границите се врши еднаш годишно (на крајот на годината).²

Резултати од Анкетата за кредитната активност на големите банки за второто тримесечје на 2011 година³

Резултатите од Анкетата за кредитната активност во второто тримесечје на 2011 година покажуваат дека одговорите на трите најголеми банки се распределени помеѓу делумно заострени и непроменети услови за одобрување *корпоративни кредити*. Притоа, ниту една банка не се изјаснила за олеснети кредитни услови, за разлика од претходната анкета кога една банка укажа на делумно олеснети кредитни услови. Од аспект на побарувачката, околу 71% од пондерираните одговори на банките укажаа дека побарувачката за кредити од страна на претпријатијата е делумно зголемена (идентичен број на банки како и во претходната анкета). Во однос на согледувањата на банките за третото тримесечје, очекувањата на трите банки се распределени помеѓу делумно и значително зголемена кредитна побарувачка, при непроменети и делумно заострени кредитни услови. Ова укажува на определена промена во однос на претходната анкета, кога сите банки очекуваа непроменети кредитни услови, при делумно зголемена кредитна побарувачка.

Каде *населението*, најголем дел од банките укажаа на делумно олеснети кредитни услови во второто тримесечје. Така, 84% од пондерираните одговори на банките укажаа на делумно олеснети услови за одобрување на станбени и потрошувачки кредити. Во однос на побарувачката, задржан е високиот процент на банки (84% од пондерираните одговори на банките) коишто оценија дека побарувачката на кредити од страна на населението е делумно зголемена. Во третото тримесечје, банките очекуваат непроменети кредитни услови, при што ниту една банка не укажува на олеснување на кредитните услови во третото тримесечје (за разлика од претходната анкета кога 29,3% од банките укажаа во оваа насока). Каде побарувачката, околу 70% и 54% од пондерираните одговори на банките укажуваат дека не се очекува промена во побарувачката на станбени и

¹ Коригирањето на границите се врши доколку просечниот раст на активата надминува 5%.

² Прегледот на банки по групи е расположлив на интернет-страницата на НБРМ во рамки на делот Податоци и показатели за банкарскиот систем на Република Македонија на следната врска: <http://nbrm.mk/?ItemID=B72D99AC6F95284EB030D0E10BD53369>

³ Одговорите се пондерирани во согласност со учеството на банките на одделните пазарни сегменти во определен квартал (кредитирање на претпријатијата и кредитирање на населението), согласно со расположливите податоци во текот на обработката на одговорите.

потрошувачки кредити, соодветно, додека една третина очекуваат делумно намалување на побарувачката кај двата вида кредити наменети за населението. Притоа, само 16% од пондерираните одговори на банките укажуваат дека се очекува делумно зголемување на побарувачката за потрошувачки кредити, за разлика од претходната анкета, кога сите банки очекуваа делумно зголемување на побарувачката за станбени и потрошувачки кредити од страна на населението.

Резултати од индивидуалните прашања од Анкетата за кредитната активност на банките за второто тримесечје на 2011 година **за групата големи банки**

I. Кредити на претпријатијата

- Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително се заострени										
Делумно се заострени	47.7	46.9	47.7	46.9	47.7	46.9	47.7	46.9	47.7	46.9
Во основа останаа непроменети	28.7	53.1	28.7	53.1	28.7	53.1	28.7	53.1	28.7	53.1
Делумно се олеснети	23.6		23.6		23.6		23.6		23.6	
Значително се олеснети										
Непримениливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	24.1	46.9	24.1	46.9	24.1	46.9	24.1	46.9	24.1	46.9
Број на банки кон што одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот преставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „делумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

2. Како влијаеја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 1 во колоната „вкупно“)? Ве молиме оценете го придонесот за заострувањето или олеснувањето на кредитните стандарди користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- НП = непримениливо

							Нето-процент	
	--	-	0	+	++	НП	Кв.1	Кв.2
A) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			70.5				0.0	0.0
-Трошоци поврзани со капиталната позиција на Вашата банка			100				0.0	0.0
-Пристап на банката до пазарно финансирање (на пример, на пазарот на пари)			100				0.0	0.0
-Ликвидносната позиција на Вашата банка			100				-47.7	0.0
B) Притисок од конкуренција			70.5				0.0	0.0
-Конкуренција од другите банки			100				0.0	0.0
-Конкуренција од небанкарскиот сектор			100				0.0	0.0
-Конкуренција од пазарното финансирање			100				0.0	0.0
B) Согледување за ривикот	46.9	23.6					24.1	46.9
-Очекувања за вкупната економска активност	46.9	53.1					24.1	46.9
- Очекувања за перспективата на гранката на која припаѓа претпријатието и на перспективата на поединечните фирмии	46.9	53.1					24.1	46.9
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето	46.9	53.1					47.7	46.9
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање).

3. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата.

-- = потполно неважни

- = делумно важни

0 = важни

+= многу важни

++ = исклучително важни

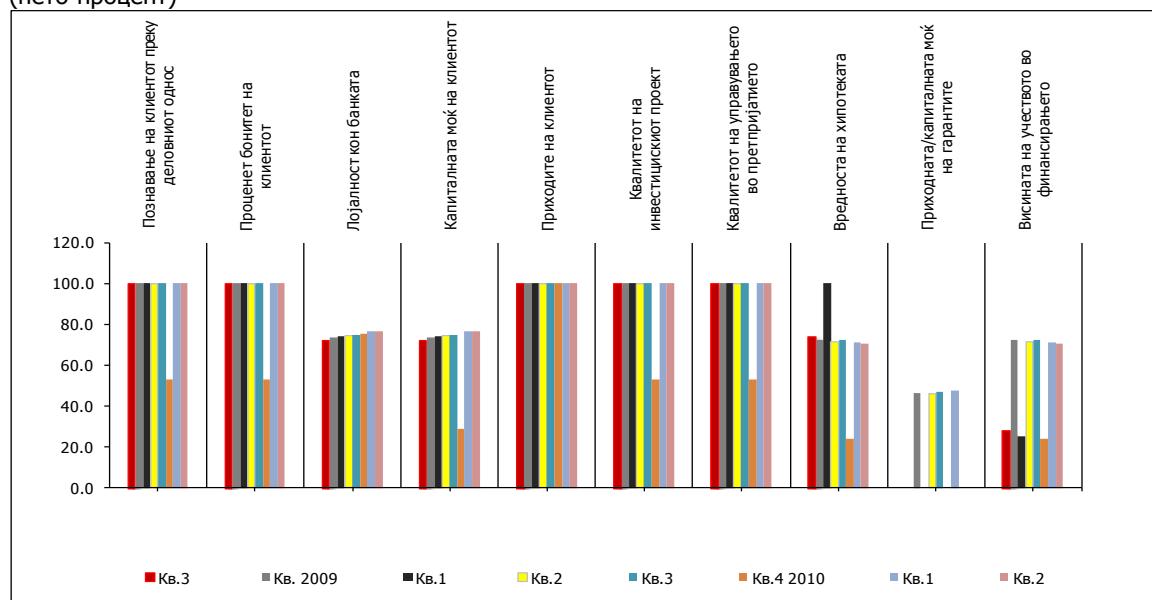
НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
Познавање на клиентот преку деловниот однос				46.9	53.1		100	100
Проценет бонитет на клиентот				76.4	23.6		100	100
Лојалност кон банката			23.6	29.5	46.9		76.4	76.4
Капиталната моќ на клиентот			23.6	76.4			76.4	76.4
Приходите на клиентот				29.5	70.5		100	100
Квалитетот на инвестицискиот проект				53.1	46.9		100	100
Квалитетот на управувањето во претпријатието				76.4	23.6		100	100
Вредноста на хипотеката			29.5	70.5			71.3	70.5
Приходната/капиталната моќ на гарантите			100				47.7	0.0
Висината на учеството во финансирањето			29.5	70.5			71.3	70.5
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 1

Важноста на одделните фактори при процената на кредитната способност на претпријатијата
(нето-процент)

4. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

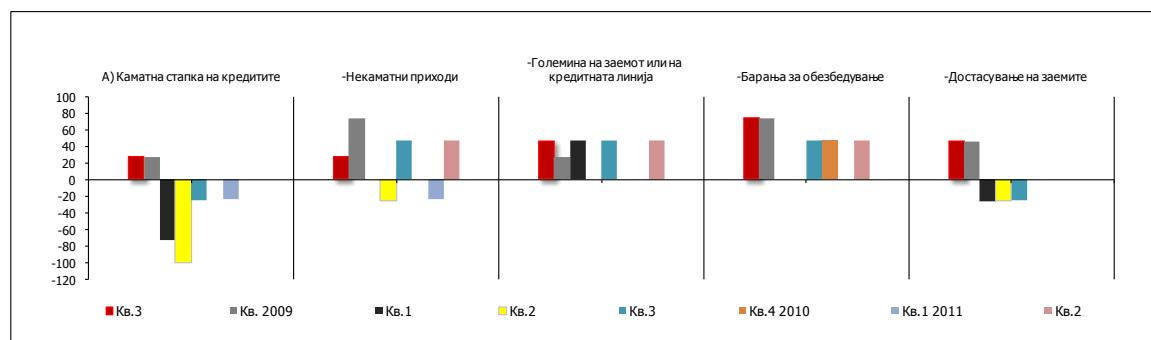
- = значително се заострени
- = делумно се заострени
- 0 = во основа останаа непроменети
- + = делумно се олеснети
- ++ = значително се олеснети
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
A) Каматна стапка на кредитите			100				-23.6	0.0
Б) Останати услови и рокови		46.9	23.6				0.0	46.9
-Некаматни приходи		46.9	53.1				-23.6	46.9
-Големина на заемот или на кредитната линија		46.9	53.1				0.0	46.9
-Барања за обезбедување		46.9	53.1				0.0	46.9
-Достасување на заемите			100				0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 2

Промена на условите за кредитирање на банките, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата
(нето-процент)

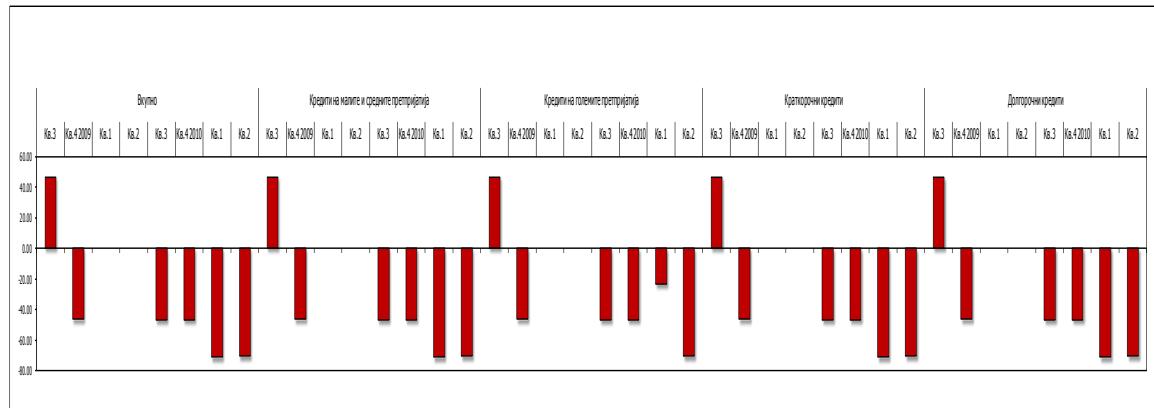
5. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) во последните три месеци?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително влијаеја										
Делумно влијаеја	28.7	29.5	28.7	29.5	28.7	29.5	28.7	29.5	28.7	29.5
Незначително влијаеја					47.7					
Не влијаја	71.3	70.5	71.3	70.5	23.6	70.5	71.3	70.5	71.3	70.5
Непримениливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-71.3	-70.5	-71.3	-70.5	-23.6	-70.5	-71.3	-70.5	-71.3	-70.5
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаја“ и „не влијаја“.

Графикон 3

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)

6. Како се промени побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително е намалена										
Делумно е намалена										
Во основа остана непроменета	28.7	29.5	28.7	29.5	28.7	29.5	28.7	29.5	28.7	29.5
Делумно е зголемена	71.3	70.5	71.3	70.5	71.3	70.5	71.3	70.5	71.3	70.5
Значително е зголемена										
Непримениливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	71.3	70.5	71.3	70.5	71.3	70.5	71.3	70.5	71.3	70.5
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

7. Како влијаеаја наведените фактори врз побарувачката на кредити од страна на претпријатијата (се однесува на одговорот на прашањето б во колоната „вкупно“)?
Ве молиме оценете го секој фактор употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачка

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за повисока побарувачка

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
A) Потреби од финансирање			23.6	46.9			47.7	46.9
- Извештаи во основни средства			53.1	46.9			0.0	46.9
-Инвестиции во запаси и обртен капитал				100			100	100
-Преструктуирање на долгот			23.6	46.9		29.5	47.7	46.9
Б) Употреба на алтернативно финансирање			70.5				0.0	0.0
-Интерно финансирање			100				0.0	0.0
-Заеми од останати банки			100				0.0	0.0
-Изведување сопствени хартии од вредност			70.5			29.5	0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

8. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка во следните три месеци, од аспект на одобрувањето кредити на претпријатијата.

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително ќе се заострат										
Делумно ќе се заострат		46.9		46.9		46.9		46.9		46.9
Во основа ќе останат непроменети	100	53.1	100	53.1	100	53.1	100	53.1	100	53.1
Делумно ќе се олеснат										
Значително ќе се олеснат										
Непримениливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето- процент	0.0	46.9	0.0	46.9	0.0	46.9	0.0	46.9	0.0	46.9
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

9. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на побарувачката на кредити од страна на претпријатијата во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Кредити на малите и средните претпријатија		Кредити на големите претпријатија		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително ќе се намали										
Делумно ќе се намали										
Во основа ќе остане непроменета										
Делумно ќе се зголеми	100	53.1	100	53.1	100	53.1	100	53.1	100	53.1
Значително ќе се зголеми		46.9		46.9		46.9		46.9		46.9
Непримениливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето- процент	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

II. Кредити на населението

10. Во која насока се променети условите за кредитирање на Вашата банка од аспект на одобрувањето кредити на населението во изминатите три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително се заострени								
Делумно се заострени								
Во основа останаа непроменети	28.5	15.9	45.8	15.9	16.5	15.9	29.3	15.9
Делумно се олеснети	71.5	84.0	54.2	84.0	83.5	84.0	70.7	84.0
Значително се олеснети								
Непримениливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	-71.5	-84.0	-54.2	-84.0	-83.5	-84.0	-70.7	-84.0
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот преставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително се заострени“ и „демумно се заострени“, и збирот на процентите „делумно се олеснети“ и „значително се олеснети“.

11. Во која насока влијаеаја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во поглед на одобрувањето станбени кредити на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 10)? Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- 0 = придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
A) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			100				0.0	0.0
Б) Притисок од конкуренција			69.6				0.0	0.0
-Конкуренција од други банки			69.6	30.3			-29.3	-30.3
В) Согледувања за ризикот	15.9			53.7			-37.7	-37.8
-Очекувања за вкупната економска активност			46.2	53.7			-54.2	-53.7
-Ризик од неизвршување на обезбедувањето		46.2	53.7				45.8	46.2
-Кредитна способност на потрошувачите	15.9	30.3	53.7				0.0	-37.8
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

12. Ве молиме оценете ја важноста на одделните фактори, при процена на кредитната способност на населението.

-- = ПОТПОЛНО НЕВАЖНИ

- = ДЕЛУМНО ВАЖНИ

0 = ВАЖНИ

+ = МНОГУ ВАЖНИ

++ = ИСКЛУЧИТЕЛНО ВАЖНИ

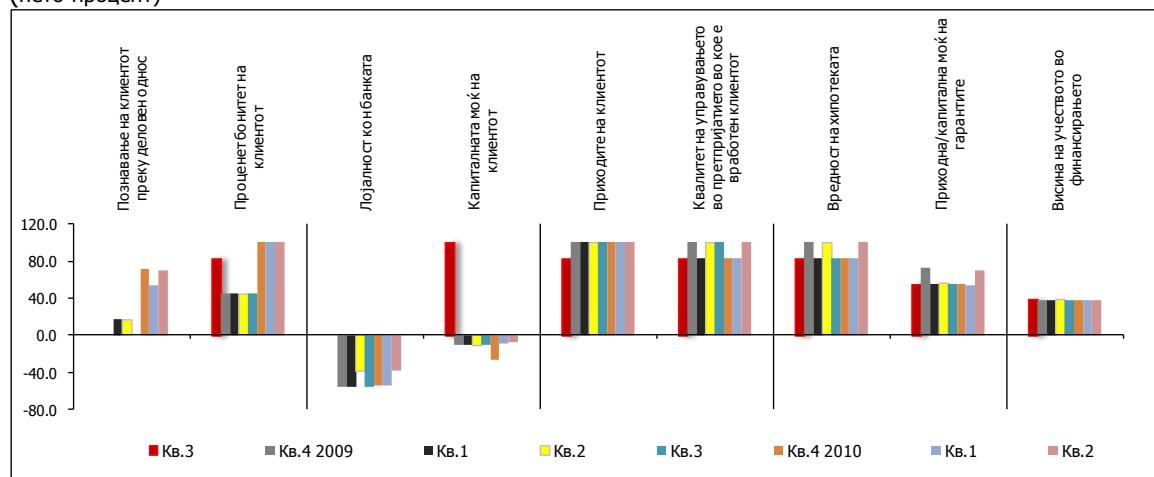
НП = НЕПРИМЕНЛИВО

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
Познавање на клиентот преку деловен однос			30.3	69.6			54.2	69.6
Процент бонитет на клиентот				84.0	15.9		100.0	100
Лојалност кон банката	53.7	30.3	15.9				-54.2	-37.8
Капиталната мок на клиентот	53.7		30.3	15.9			-8.4	-7.5
Приходите на клиентот			30.3	69.6			100	100
Квалитет на управувањето во претпријатието во кое е вработен клиентот				100			84	100
Вредност на хипотеката				46.2	53.7		83.5	100
Приходна/капитална мок на гарантите			30.3	69.6			54.2	69.6
Висина на учеството во финансирањето	15.9	30.3			53.7		37.7	37.8
Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (исклучително важни) и „+“ (многу важни) и збирот на „-“ (делумно важни) и „--“ (потполно неважни).

Графикон 4

Важноста на одделните фактори при процена на кредитната способност на населението
(нето-процент)

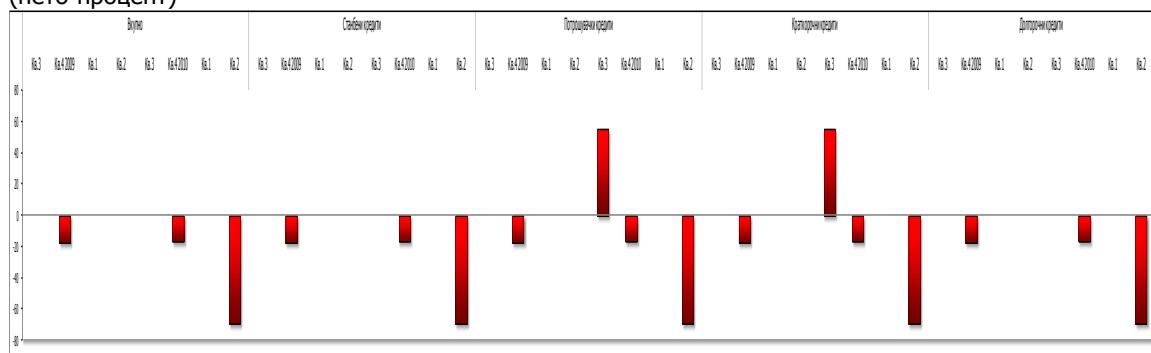
13. Какво влијание имаа промените во монетарната политика врз Вашата каматна политика (камати на новоодобрени кредити на населението) во последните три месеци?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Краткорочни кредити		Долгорочни кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително влијаја										
Делумно влијаја	70.7		54.2		100		70.7		54.2	
Незначително влијаја	29.3	30.3	45.8	30.3		30.3	29.3	30.3	45.8	30.3
Не влијаја		69.6		69.6		69.6		69.6		69.6
Непримениливо										
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	0.0	-69.6	0.0	-69.6	0.0	-69.6	0.0	-69.6	0.0	-69.6
Број на банки консулт одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето- процентот претставува разлика помеѓу процентите „значително влијаја“ и „не влијаја“.

Графикон 5

Влијание на промените во монетарната политика врз каматната политика (камати на новоодобрени кредити на претпријатијата) на банките (нето-процент)

14. Во која насока се променети условите на Вашата банка, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението, во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

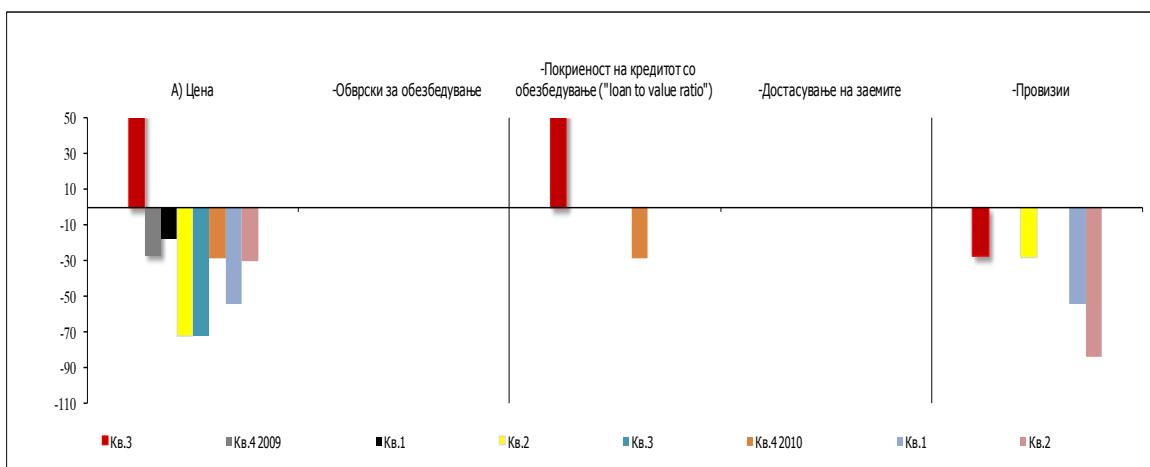
- = значително се заострени
- = делумно се заострени
- 0 = во основа останаа непроменети
- + = делумно се олеснети
- ++ = значително се олеснети
- НП = непримениливо

	--	-	o	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
А) Цена			69.6	30.3			-54.2	-30.3
Б) Останати услови			69.6				-54.2	0.0
-Обврски за обезбедување			100				0.0	0.0
-Покриеност на кредитот со обезбедување ("loan to value"ratio)				100			0.0	0.0
-Достасување на заемите			100				0.0	0.0
-Прозивии			15.9	84.0			-54.2	-84.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „-“ (значително се заострени) и „+“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 6

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето станбени кредити на населението
(нето-процент)

15. Како влијаја долунаведените фактори врз условите за кредитирање на Вашата банка во изминатите три месеци од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (се однесува на одговорот на прашањето 10). Ве молиме оценете го придонесот на наведените фактори за заострувањето или олеснувањето на условите за кредитирање користејќи ја следнава скала:

- = значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- = делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање
- 0 = во основа придонесуваат за непроменетост на условите за кредитирање
- + = делумно придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- ++ = значително придонесуваат за олеснување на условите за кредитирање
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
А) Трошоци на финансиските средства и ограничувања на билансот на состојба			100				0.0	0.0
Б) Притисок од конкуренција			69.6				0.0	0.0
- Конкуренција од другите банки			69.6	30.3			-29.3	-30.3
В) Согледувања за ризикот		15.9		53.7			-37.7	-37.8
- Очекувања за вкупната економска активност			46.2	53.7			-54.2	-53.7
- Ризик од неизвршување на обезбедувањето		46.2	53.7				45.8	46.2
- Кредитна способност на потрошувачите		15.9	30.3	53.7			0.0	-37.8
Г) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и „-“ (делумно придонесуваат за заострени услови за кредитирање) и збирот на „+“ (делумно придонесуваат за олеснување на условите) и „++“ (значително придонесуваат за олеснување на условите).

16. Во која насока се променети условите на Вашата банка за одобрување потрошувачки кредити и останати кредити на населението во изминатите три месеци? Ве молиме оценете го секој фактор користејќи ја скалата:

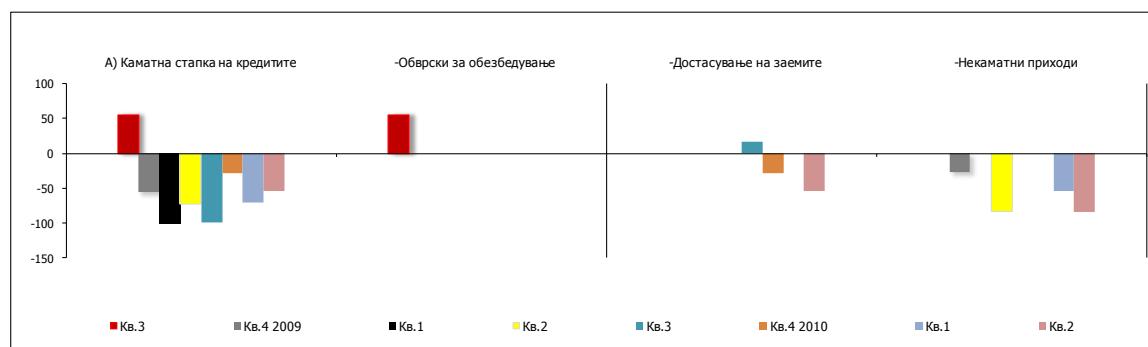
- = значително се заострени
- = делумно се заострени
- 0 = во основа останаа непроменети
- + = делумно се олеснети
- ++ = значително се олеснети
- НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
A) Каматна стапка на кредитите			46.2	53.7			-70.7	-53.7
Б) Останати услови			15.9	53.7			0.0	-53.7
-Обврски за обезбедување			100				0.0	0.0
-Достасување на заемите			46.2	53.7			0.0	-53.7
-Некаматни приходи			15.9	84.0			-54.2	-84.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „--“ (значително се заострени) и „-“ (делумно се заострени) и збирот на „+“ (делумно се олеснети) и „++“ (значително се олеснети).

Графикон 7

Насока на промената на условите на банките, од аспект на одобрувањето потрошувачки кредити и останати кредити на населението (нето-процент)

17. Како се промени побарувачката на кредити од страна на населението во последните три месеци, исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени?

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
Значително е намалена								
Делумно е намалена								
Во основа остана непроменета	16.5	15.9	16.5	15.9	16.5	15.9	16.5	15.9
Делумно е зголемена	83.5	84.0	83.5	84.0	83.5	84.0	83.5	84.0
Значително е зголемена								
Непримениливо								
Вкупно	100	100	100	100	100	100	100	100
Нето-процент	83.5	84.0	83.5	84.0	83.5	84.0	83.5	84.0
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително е зголемена“ и „делумно е зголемена“ и збирот на процентите „делумно е намалена“ и „значително е намалена“.

18. Како влијајаја долунаведените фактори на побарувачката на станбените кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

-- = значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0 = придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
A) Потреби за финансирање			69.6				0.0	0.0
- Перспективи на пазарот за станбена изградба			100				0.0	0.0
- Доверба на потрошувачите				100			83.5	100
- Трошоци на потрошувачите коишто не се поврзани за домувањето	30.3	69.6					-29.3	-30.3
B) Употреба на алтернативно финансирање			69.6				0.0	0.0
- Заштеди на населението			46.2	53.7			54.2	53.7
- Кредити од останатите банки			100				-16.5	0.0
- Останати извори на финансирање			100				0.0	0.0
B) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за повисока побарувачка) и „+“ (делумно придонесува за повисока побарувачка) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

19. Како влијајаја наведените фактори на побарувачката на потрошувачки и останати кредити од страна на населението во изминатите три месеци (се однесува на одговорот на прашањето 17)? Ве молиме оценете го секој фактор посебно употребувајќи ја скалата:

--= значително придонесува за намалување на побарувачката

- = делумно придонесува за намалување на побарувачката

0= придонесува за непроменетост на побарувачката

+ = делумно придонесува за зголемување на побарувачката

++ = значително придонесува за зголемување на побарувачката

НП = непримениливо

	--	-	0	+	++	НП	Нето-процент	
							Кв.1	Кв.2
A) Потреби за финансирање			69.6				0.0	0.0
- Трошешење за трајни добра како што се: автомобили, мебел и сл.		30.3	15.9	53.7			24.9	23.4
-Доверба на потрошувачите				84.0		15.9	83.5	84.0
Б) Употреба на алтернативи за финансирање			69.6				0.0	0.0
-Заштеди на населението			100				0.0	0.0
-Кредити од останати банки		15.9	84.0				-16.5	-15.9
-Останати извори на финансирање			100				0.0	0.0
В) Останати фактори, Ве молиме наведете ги								

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на „++“ (значително придонесува за зголемување на побарувачката) и „+“ (делумно придонесува за зголемување на побарувачката) и збирот на „-“ (делумно придонесува за намалување на побарувачката) и „--“ (значително придонесува за намалување на побарувачката).

20. Ве молиме наведете ги Вашите очекувања за насоката на промена на условите за кредитирање на Вашата банка, од аспект на одобрувањето кредити на населението во следните три месеци.

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
<u>Значително ќе се заострат</u>								
<u>Делумно ќе се заострат</u>								
<u>Во основа ќе останат непроменети</u>	70.7	100	70.7	100	70.7	100	70.7	100
<u>Делумно ќе се олеснат</u>	29.3		29.3		29.3		29.3	
<u>Значително ќе се олеснат</u>								
<u>Непримениливо</u>								
<u>Вкупно</u>	100	100	100	100	100	100	100	100
<u>Нето-процент</u>	-29.3	0.0	-29.3	0.0	-29.3	0.0	-29.3	0.0
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се заострат“ и „делумно ќе се заострат“, и збирот на процентите „делумно ќе се олеснат“ и „значително ќе се олеснат“.

21. Ве молиме назначете каква промена очекувате кај побарувачката на кредити од страна на населението во следните три месеци (исклучувајќи ги вообичаените сезонски промени).

	Вкупно		Станбени кредити		Потрошувачки кредити		Останати кредити	
	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2	Кв.1	Кв.2
<u>Значително ќе се намали</u>								
<u>Делумно ќе се намали</u>		30.3		30.3		30.3		30.3
<u>Во основа ќе остане непроменета</u>	7.5	64.1		69.6		53.7	16.5	69.6
<u>Делумно ќе се зголеми</u>	92.5	5.5	100		100	15.9	83.5	
<u>Значително ќе се зголеми</u>								
<u>Непримениливо</u>								
<u>Вкупно</u>	100	100	100	100	100	100	100	100
<u>Нето-процент</u>	92.5	-24.8	100	-30.3	100	-14	83.5	-30.3
Број на банки коишто одговориле	3	3	3	3	3	3	3	3

Нето-процентот претставува разлика помеѓу збирот на процентите „значително ќе се зголеми“ и „делумно ќе се зголеми“ и збирот на процентите „делумно ќе се намали“ и „значително ќе се намали“.

Карактеристики на процесот на кредитирање во Вашата банка

Во следниве две табели се прикажани одговорите на банките* на одделни конкретни прашања поврзани со процесот на одобрување кредити.

Кредитирање на претпријатијата

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Број на години за кои се бараат финансиски извештаи		46.9	100				1) помалку од две; 2) две; 3) повеќе од две; 4) останато.
Фреквентност на посети на клиентите и на потенцијалните клиенти			100	46.9			1) никогаш; 2) понекогаш; 3) редовно; 4) останато.
Најчеста намена на одобрениите кредити	76.4	100	46.9				1) основни средства; 2) обртни средства; 3) ликвидност; 4) останато.
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	76.4	70.5					1) помалку од два; 2) два; 3) повеќе од два; 4) останато.
Достапност на кредитите без залог		100		46.9			1) да; 2) не; 3) само рамковните; 4) останато.
Минимален број на гаранти		23.6					
Сооднос на приходите на гарантот и месечната отплата		46.9	46.9	23.6			1) помалку од една третина; 2) една третина; 3) повеќе од една третина; 4) останато.
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долготочно кредитирање	29.5		70.5				1) да; 2) не; 3) за некои намени; 4) останато.
Кој ги одобрува кредитите до 100.000 евра?	46.9	70.5	46.9	76.4			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите од 100.000 евра до 500.000 евра?	46.9	70.5	46.9	76.4			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Кој ги одобрува кредитите над 500.000 евра?	46.9	70.5	46.9	76.4			1) Управниот одбор; 2) Кредитниот одбор; 3) Управниот и Кредитниот одбор; 4) останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит		76.4	70.5				1) помалку од една седмица; 2) од една до две седмици; 3) повеќе од две седмици; 4) останато.
Колкав е просечниот период за реализација на хипотеките?		76.4	46.9	23.6			1) помалку од шести месеци; 2) од шест до дванаесет месеци; 3) од една до две години; 4) повеќе од две години; 5) останато.

Кредитирање на населението

Фактор/услов	1	2	3	4	5	0	
Дали бројот на месеци на постојано вработување на барателот на кредит е релевантен при одобрувањето на кредит?			100				1-не, 2-да,
Колку месеци вообичаено треба да биде вработен барателот на кредит во постојан работен однос?	46.2	53.7					1-до шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-од 1 година до две години, 4-над две години
Најчест сооднос на хипотеката и износот на кредитот	15.9	46.2		53.7			1- помалку од два, 2-два, 3-повеќе од два, 4- останато
Достапност на кредитите без залог	84.0			15.9			1-да, 2-не, 3-само рамковните кредити, 4- останато
Минимален број на жиранти	15.9	53.7					
Сооднос на приходите на жирантот и месечната отплата	15.9	100					1-помалку од една третина, 2-една третина, 3- повеќе од една третина, 4-останато
Автоматизирано одобрување кредити на населението	15.9	84.0					1-да, 2-не, 3-останато
Задолжителен ексклузивен однос со банката при долготочно кредитирање		84.0	15.9				1-да, 2-не, 3-за некои намени, 4-останато
Кој ги одобрува кредитите во вредност поголема од 20.000 евра?	15.9	69.6	15.9	46.2			1-управниот одбор, 2-кредитниот одбор, 3- управниот и кредитниот одбор, 4-останато
Вообичаено времетраење на постапката на одобрување кредит	15.9	69.6	30.3	15.9			1-помалку од една седмица, 2-една до две седмици, 3-повеќе од две седмици, 4-останато
Колку јавнесува просечното времетраење на реализација на хипотеките?			100	15.9			1-помалку од шест месеци, 2-од шест до дванаесет месеци, 3-една до две години, 4- повеќе од две години, 5-останато

* Одделни банки одговориле со повеќе од еден одговор, а некои банки не одговориле на прашањето.